

hed om Omfanget af den Bekostning, som knyttede sig til Gennemførelsen af hans Tanke. Det var naturligvis Etatsraad Hammerich magtpaaliggende at dokumentere, at Forslaget kunde gennemføres for en saa lille Sum som muligt, medens man fra Statsbanernes Side selvfølgelig har maattet gøre opmærksom paa, hvor stor Udgiften efter deres sagkyndiges Mening vilde blive, idet det ikke vilde være forsvareligt at modtage en Bevilling paa et Talmateriale, som ikke godkendtes af Statsbanernes Ingeniører.

Saa vel i Folketingets Udvalg som i Landstingets Udvalg har nu samtlige disse Planer været Genstand for meget indgaaende Undersøgelser, Undersøgelser, der ogsaa har fundet Sted paa Stedet, og jeg tror, man tør sige, at hvert især af de fremsatte Forslag har haft sin Betydning og til en vis Grad er kommet til Udtryk i det Lovforslag, om hvilket endelig et Flertal af Landstingets Udvalg har samlet sig. De af det ærede Medlem fra Verninge (Jensen-Sønderup) og det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) fremsatte Tanker har nemlig givet Anledning til, at Statsbanerne har udarbejdet et fuldstændigt Forslag til Ordning af Banegaardsforholdene i Aarhus paa den Basis, at Godsbanegaardens Plads skulde være i Mølleengen, saaledes som det ærede Medlem fra Verninge har givet det sin Tilslutning, og at Personbanegaarden skulde forblive paa den nuværende Hovedbanegaards Plads.

Fordelen ved dette Forslag er, at man derved for det første undgaar al videre Forhandling om de Værdiforskydninger, som unægtelig vilde finde Sted i Aarhus, hvis man besluttede sig til overensstemmende med Regeringsforslaget at anlægge en samlet Centralbanegaard i Mølleengen. Dernæst giver det en virkelig og betydningsfuld Indrømmelse til den Hammerichske Tanke, idet det muliggør en senere Gennemførelse gennem Aarhus, hvis dette til sin Tid skulde blive anset for nødvendigt, og hvis man da vil bringe de fornødne Ofre derfor. Et af de Ofre, som skulde bringes for at opnaa denne Fordel, er at gennemføre den af Etatsraad Hammerich projekterede Højbane gennem Aarhus, og jeg anser det for min Pligt at understrege, at netop denne Del af det Hammerichske Forslag, som i saa høj Grad har været Genstand for Kritik, navnlig fra Aarhus Bys og Aarhus Havns Side, vilde være en uomgængelig Betingelse for at realisere den Hammerichske

Tanke om Gennemførelse ved det Forslag, jeg her har skitseret, og som vi hele Tiden har drøftet under Betegnelsen Forslag M. Som en mindre god Egenskab ved dette Forslag maa jeg naturligvis samtidig fremhæve, at det bliver en Del kostbarere end det Lovforslag, som i sin Tid er fremsat af Regeringen, idet det i alt væsentligt vil blive fordyret med Udgiften til Arealhvervelsen, Ekspropriation af Arealerne ved Hallsvej.

Saaledes som Forslag M. fremtræder i sin Helhed, vil det give en Bekostning af 6,245,000 Kr., men under Hensyn til, at det maaske vilde være vanskeligt at samle et Flertal indenfor Rigsdagen om Forslaget, saa længe det havde denne Rækkevidde, har jeg stillet et Ændringsforslag, som er tiltraadt af et Flertal indenfor Landstingsudvalget og derefter vedtaget af Landstinget, gaende ud paa, at der skal anlægges en Godsbanegaard i Mølleengen med en Bekostning af 3,600,000 Kr., hvoraf 100,000 Kr. skal stilles til Disposition i Aaret 1916—17. Men vel at mærke: Forudsætningen for dette Ændringsforslag er, at det er første Del af en samlet Foranstaltning, som kan betegnes som Helheden i Forslag M., det vil sige, at man først skulde anlægge Godsbanegaarden nu, og naar den er færdig, skulde man naturligvis, hvis det til sin Tid er nødvendigt, gaa videre og anlægge en Personbanegaard overensstemmende eller dog væsentlig overensstemmende med den Plan, som nu foreligger. Men det er en Selvfølge, at Rigsdagen staar frit overfor denne yderligere Foranstaltning, for saa vidt ikke Forholdene gør det til en tvingende Nødvendighed at gaa videre, og det er ogsaa en Selvfølge, at man vil være frit stillet med Hensyn til mulige Forbedringer af Sporforholdene, Perronforholdene paa den nuværende Personbanegaards Plads, hvis der kan opnaas Enighed om dertil sigtende mindre Finanslovbevillinger, og jeg har et Haab om, at man ad den Vej skulde kunne lempe sig igennem en længere Aarrække.

Det synes mig da, at der nu ikke længere kan være Tvivl om, at man maa gaa den Vej, som er vedtaget i Landstinget: at anlægge en Godsbanegaard i Mølleengen, saa at den nuværende Personbanegaard bliver bevaret, og at en fremtidig Ombygning af Personbanegaarden finder Sted paa netop denne Plads, idet Arealhvervelsen ved Hallsvej tilsigter at skabe Mulighed derfor. Jeg tror, man bør gaa ud fra, at samtlige de Overvejelser,